Adunarea generală
a diplomaţilor ins titutului de ştiinţe administrative

Duminică s'a ţinut la Institutul Regal de ştiinţe administrative adunarea generală a diplomaţilor Institutului la care au participat un mare număr de membrii din Capitală, Ploeşti, Constanţa, Craiova, Roman, Sighişoara etc.

D. Nicolae Poenaru, preşedintele asociaţiunii, omagiază pe M. S. Regele, preşedintele de onoare al Institutului Regal de ştiinţe administrative al României. Adunarea, în picicare, ovaţionează pe Suveran.

D. Oprea Enache, secretarul general, citeşte darea de seamă care oglindeşte activitatea asociaţiunii. Astfel a recomandat tinerilor diplomaţi cărora li s'au încredinţat posturi de notari în comunele rurale, să caute prin toate cunoştinţele lor de documentaţiune dobândite la Institut, să altoiască în viaţa satelor noastre o nouă şi dreaptă administraţiune. Asociaţiunea va urmări activitatea fiecărui diplomat atât în viaţa satelor noastre, cât şi în orice administraţiune publică sau privată, pentru ca fiecare să poată, la un anumit interval de timp, să-şi dea seama de roadele muncii sale şi să-şi facă un examen de conştiinţă dacă corespunde misiunii ce i s'a încredinţat.

După ce au mai vorbit d-nii Vasile Slave, preşedintele comisiei de cenzori, Alex. Petrescu vice-preşedinte, Nic. Lagu casier, Nic. Mateescu şi Avramescu din Ploeşti, d. preşedinte N. Poenaru aduce mulţumiri d-lui Alex. Petrescu care a tipărit pe contul său propriu noile statute modificate ale Asociaţiunii.

La sfârşit s'a ales o nouă comisie de cenzori.

Explozie într'o cârciumă din Periam

Trei persoane rănite

Periam, 11 Iunie

Joi seara, s'a produs în sala ospătăriei Martin, o explozie puternică.

Cu ocazia unei petreceri cu dans, când sala era plină de lume, a intrat un vânzător de capse şi artificii. Deşi cârciumăriţa i-a interzis vânzarea, el a vândut pe sub ascuns.

Nu se ştie din ce cauză, la un moment dat, i-a explodat tot depozitul de capse.

Masa pe care acestea erau puse, a fost ruptă în bucăţi şi mai multe geamuri au fost sparte. De asemeni, plafonul şi podelele au fost stricate.

Au fost răniţi trei inşi.

Adam Frank a fost rănit la pântece, piept şi obraz; Iacob Steibel, la o ureche, rămânând surd şi vânzătorului, din a cărui imprudenţă s'a produs explozia, la mână.

Vânzătorul imprudent a fost arestat de jandarmi.

DELA C. F. R.

Noui curse de aut ocamioane c. f. r.
pentru transportul m ărfurilor şi coletăriei pe anum ite şosele

De Luni, 12 crt. s'au pus în circulaţie noui autocamioane cfr., care execută curse regulate zilnice (în afară de Duminici şi sărbătorile legale pentru magazine) şi curse la cerere, pentru transportul coletăriei şi mărfurilor pe şosele între *Bacău-Cernăuţi, Alexandria-T. Măgurele, Bucureşti-Giurgiu Port şi Bucureşti-Oltenita-Turtucaia-Bazargic.*

Plecarea şi sosirea curselor regulate de autocamioane a fost astfel stabilită, încât să corespundă orelor de deschidere şi închidere a magazinelor, în vederea unei executări prompte a transportului.

Dela Cernăuţi pentru Bacău pleacă la ora 9 cu sosirea la Bacău la ora 19,30, cu legătura pentru Bucureşti, unde soseşte la ora 6,30 a doua zi.

Dela Bacău pentru Cernăuţi cu legătura dela Bucureşti, de unde pleacă la ora 19,30, plecarea din Bacău la ora 6,30 şi sosirea la Cernăuţi la ora 17,30.

Dela Turnul Măgurele pentru Alexandria pleacă la ora 13 cu sosirea la Alexandria la ora 14,30 cu legătura pentru Bucureşti unde soseşte la ora 18.

Dela Alexandria pentru T. Măgurele cu legătura dela Bucureşti de unde pleacă la ora 6, plecarea din Alexandria la ora 9.30 şi sosirea la T. Măgurele la ora 11.

Dela Bucureşti pentru Oltenita-Turtucaia-Silistra-Bazargic pleacă la ora 8, cu sosirea la Bazargic la ora 18.

Dela Bazargic pentru Silistra-Turtucaia - Oltenita-Bucureşti pleacă la ora 8 cu sosirea la Bucureşti la ora 18.

Taxa tarifară de transport pentru fiecare unitate de 10 kg. va fi: dela Bacău la Cernăuţi 12,90 lei; dela Alexandria la T. Măgurele 2,35 lei; dela Bucureşti la Giurgiu P. 3,50 lei; dela Bucureşti la Bazargic 11,30 lei.

Pentru distanţele intermediare se aplică tariful de 5 lei tona kilometrică, adică 0,05 lei de kilometru şi fiecare unitate de taxare întreagă sau începută de 10 kg. pentru orice fel de marfă afară de mărfuri voluminoase şi afară de acelea oprite la transport.

Afară de aceste taxe de transport se percepe taxa de colectare şi separat taxa de distribuire, taxa suplimentară, timbrul de aviaţie, urmând a se plăti separat taxele ad-valorem conform tarifelor în vigoare în localităţile extreme ale fiecărei expediţiuni.

Ca urmare a punerii în exploatare a acestor servicii cfr. pe traseele arătate, nimeni nu va mai putea executa transporturi de cărăuşie de marfă străină cu autovehiculele între localităţile situate pe traseele menţionate, aceste transporturi de cărăuşie marfă fiind rezervate cu începere dela 12 Iunie 1939, conform noului regim al transporturilor de marfă care a intrat în vigoare, numai pentru serviciul executat de autovehiculele cfr.

Vor putea totuşi trece în tranzit peste traseele menţionate sau încărca mărfuri destinate pentru localităţi situate în afară de aceste trasee, sau descărca mărfuri provenite din localităţi situate în afară de aceste trasee, autovehiculele Societăţilor de transporturi care au încheiat convenţiuni generale provizorii cu Ra. cfr. pentru autovehiculele lor, sau ale membrilor lor profesionişti precum şi autovehiculele proprietatea cărăuşilor profesionişti, care vor putea face dovadă că au făcut în justiţie, până la cel mai târziu 10 Iunie crt. demersurile pentru constituirea lor în societăţi de transporturi şi au încheiat pe această bază convenţiuni individuale provizorii cu Ra. cfr., dacă aceste autovehiculele au la bord actul de recunoaştere eliberat de cfr. pentru fiecare din aceste autocamioane, precum şi convenţiunea specială tip încheiată cu staţiunea cfr. şi documentul de transport încheiat cu predătorul mărfii.

Cererile pentru ridicarea coletelor dela domiciliu şi orice fel de informaţiuni se vor face în scris, sau telefonic la centrele auto cfr. respective sau la staţiuni şi anume: la Cernăuţi tel. nr. 2.619, la Bucureţsi tel. 4.82.18 la Alexandria tel. nr 4 la T. Măgurele tel. nr. 75, la Giurgiu tel. nr. 2.89 şi la Oltenita tel. nr. 55, iar eventualele corespondenţe propuneri, sau reclamaţiuni, se vor adresa în afară de staţiunile cfr. şi centrele auto respective şi la Bucureşti R.A. C.F.R., serviciul M. 6, exploatarea autovehiculelor rutiere b-dul I. C. Brătianu nr. 33-35, tel. nr. 4.36.41.

CĂLĂTORIA PARLAMENTARILOR PE C. F. R.

Până la eliberarea cărţilor de liberă circulaţie, d-nii parlamentari, senatori şi deputaţi vor călători dela locurile de reşedinţă sau domiciliu până la Bucureşti şi înapoi, în baza certificatelor eliberate de Curtea de apel sau a certificatelor eliberate de secretariatul general a Camerei.

Călătoria se face în cl. I-a tren de persoane sau accelerat, iar la rapide cu plata tichetului respectiv.

xX⊙●⊙Xx

UN CANTONIER EVITĂ UN ACCIDENT PE C. F. R.

Obrejita, 11 Iunie

Cantonierul Pădure Năstase, fiind cu revizia liniei între staţiile Voetin—Sihlea, la gioanta unei linii a găsit 2 echile rupte.

In acel moment urma să treacă trenul rapid 51 spre Cernăuţi.

Vigilentul cantonier a oprit rapidul pe linie, reparând defectul şi evitând astfel o catastrofă.

JOI 15 IUNIE 1939
ora 9 seara în sala
Teatrului Ligii Culturale
are loc conferinţa experimentală a d-lui
MIRCEA VULCĂNESCU
asupra teatrului lui O'Neill
urmată de piesa
ACOLO UNDE ESTE CRUCEA
interpretată de d-nii Emil Botta, G. Soare, Sergiu Dumitrescu, şi d-na Ulpia Hârjeu Botta
Bilete la cassa teatrului.

Vivite la ziarul „Universul“

1) Căminul cultural „Stelian Popescu“, de sub preşedinţia pr. St. Florescu din comuna Frumoasa-Teleorman; 2) Căminul cultural cu echipa de jocuri naţionale sub conducerea învăţătorului C. Panait şi Gh. Tăutu, din com. Cârligaţi - Teleorman.

Străjerii marinari ai liceului Mircea cel Mare din Constan ţa, în vizită la ziarul nostru

Un câine poliţist descoperă o crimă
făptuită acum doi ani şi pe criminali

Chişinău, 12 Iunie

In com. Cişmele (Ismail), s'a descoperit o crimă, făptuită acum doi ani de patru inşi, cari au omorât cu topoarele pe un geambaş de cai, din satul Plătăreşti (C. Albă).

OMOR URMAT DE JAF

După comiterea crimei, asasinii au furat căruţa, caii şi 10 mii lei victimei.

Cadavrul a fost îngropat la marginea satului.

CAINELE POLIŢIST DESCOPERA OSEMINTELE VICTIMEI

Acum câtva timp, câinele poliţist al şefului de post din sat a descoperit osemintele victimei.

Jandarmii au început imediat cercetări, fără rezultat.

OTRAVIREA CAINELUI

După câteva zile însă, câinele a fost otrăvit.

In urma îngrijirilor date, animalul a fost salvat.

CAINELE ARATA PE CEL CARE-L OTRAVISE

Şeful secţiei intrând într'un local din sat, însoţit de câine, animalul s'a repezit spre o masă, muşcând pe unul din consumatori.

EL ERA COMPLICELE UCIGAŞILOR

Incepându-se cercetări, s'a dovedit că cel muşcat nu era decât acel care i-a dat otravă câinelui şi unul din complicii criminalilor de acum doi ani.

ARESTAREA CRIMINALILOR

Toţi au fost arestaţi, iar cercetările sunt conduse de d. lt. col. Lupescu, comandantul legiunii de jandarmi Ismail.

Faptul a produs senzaţie în întreaga regiune.

S'a spânzurat in faţa oglinzii

Chişinău, 12 Iunie

Estera Şumah, de 49 ani, croitoreasă, din str. N. Filipescu 10, fiind ameninţată să-şi piardă vederea, s'a spânzurat în faţa oglinzii.

Cazul a produs senzaţie. Cadavrul a fost dus la morgă.

xX⊙●⊙Xx

Cota apelor Dunării
DIN PORTURILE ROMANEŞTI

PORTURILE	Iunie 1939	
	11	12
Baziaş	532	—
Drencova	446	435
Orşova	487	480
T. Severin	645	635
Cetatea	625	618
Calafat	612	608
Bechet	577	581
Corabia	532	—
T. Măgurele	474	478
Zimnicea	550	557
Giurgiu	542	550
Oltenita	514	520
Călăraşi	443	448
Cernavoda	446	449
Hârşova	467	471
Brăila	402	408
Galaţi	389	394
Tulcea	256	259
Ismail	231	235
Chilia	140	139

IN SUS DE BAZIAŞ

PORTURILE	Iunie 1939	
	10	11
Regensburg	85	86
Hofkirchen	342	338
Passau	590	587
Linz	94	106
Struden	400	407
Viena	89	92
Bratislava	258	257
Komarno	365	364
Budapesta	325	319
Mohacs	418	405
Bogojevo	—	572
Novisad	534	518
Zomun	564	552
RAUL DRAVA		
Barcs	71	74
Osijek	310	296
RAUL SAVA		
Brod	727	727
RAUL TISA		
Tokay	42	30
Seghedin	314	275
Titel	555	535

NENOROCIREA DIN CAHUL

— DOI MORŢI ŞI UN GRAV RĂNIT —

Cahul, 11 Iunie

Sătenii Mefodie T. Safciuc, Neculai Malai şi Ion M. Avătăjiţei, din com. Moscovei, au fost angajaţi să dărâme un perete de la un grad al lui Ion M. Vătăjiţa, din aceiaşi comună. In timpul lucrului săpând mai mult la temelia zidului pentru a-l dărâma mai în scurt timp, acesta s'a prăbuşit peste dânşii prinzându-i dedesupt. Primii doi au fost ucişi pe loc, al treilea a fost scos zdrobit şi este în agonie.

xX⊙●⊙Xx

Producţia conservatorului „Pro-Arte“

Joi, 15 Iunie, ora 4 d. a., va fi în sala Dalles producţia de fine de an a conservatorului „Pro-Arte“.

Biletele la magazinele Feder şi Doina.

xX⊙●⊙Xx

PENTRU INIMILE CARITABILE

— In str. Trinităţii 49, (Traian) uşa doua pe stânga, se sbuciumă în mizerie d-na E. Niculescu, văduvă, bătrână, bolnavă, fostă negustoreasă cu stare înfloritoare altădată, astăzi în cumplită mizerie. Roagă inimile bune şi pe negustori s'o ajute.

— In Prelungirea 13 Septembrie nr. 108 trăeşte în mizerie bătrânul Constantin, de 70 de ani. Bietul om, fără niciun ajutor, roagă pe acei cari au un costum vechi şi i-l pot dărui, să i-l trimită la adresa de mai sus. Deasemeni, orice dar poate aduce mângâere unui biet bătrân fără sprijin.

— Didina Rădulescu, str. Moş Ajun, nr. 3, văduvă, cu 7 copii, bolnavă, ieşită de curând din spital, unde a fost operată, îndură alături de copii, toate amărurile mizeriei. Orce ajutor, trimis pe adresa de mai sus, ar alina suferinţa acestei mame nenorocite.

— La Cluj, str. Nădăşel nr. 1 A se găseşte un infirm lipsit de amândouă mâinile. Se numeşte Ion Colceru. Are nevastă şi doi copii. Deşi tânăr, e nevoit să ceară milă celor ce-l pot ajuta.

Ziua copilului la Târgovişte

Târgovişte, 12 Iunie

Filiala soc. „Principele Mircea“, de sub preşedinţia d-nei Elena A. Constantinescu, a sărbătorit Duminică „Ziua copilului“

La ora 11, la catedrală, a fost oficiată o slujbă religioasă, în prezenţa şefilor autorităţilor, a elevilor şi elevelor şcoalelor primare, a membrelor comitetului filialei şi a unei numeroase asistenţe.

xX⊙●⊙Xx

Recital de pian

In sala de festivităţi a şcoalei evanghelice, elevele clasei de pian a d-nei profesoare Maria Niculescu au dat cu ocazia examenului de fine de an, un reuşit recital de pian sub conducerea profesoarei lor.

Copiii Mihai şi Fifi Ulieru, deşi destul de mici pentru bucăţi grele, au executat touşi, cu exactitate şi talent, 3 valsuri la 4 mâini de Streaborg şi Menuet de Mozart, fiind răsplătiţi cu multe şi binemeritate aplauze.

Inna Adescenco şi Elvine Zeh au cântat cu temperament sonata de Mozart şi Impromptuul de Kargaноff. Cu multă pricepere, Lotte Kestler a executat Nocturna de Chopin şi Bachanalul de Liszt.

Au mai cântat, arătând toate posibilităţile lor şi grija cu care au fost îndrumaţi

Didi Kroner, Paula Popp, Tea Harlat, Elvine Zeh, Lotte Kestler, Suze Sleamyi.

Adunarea generală
a Asociaţiei foştilor elevi ai liceului militar Craiova

Vineri dimineaţa s'a ţinut în sala cercului militar din capitală a 4-a adunare generală a acestei asociaţii. Au asistat numeroşi ofiţeri activi, veniţi din toate părţile ţării.

D. general adj. Athanasescu Gheorghe deschizând şedinţa, a omagiat pe Suveranul ţării şi în numele Comitetului a făcut o dare de seamă a activităţii pe anul trecut.

D. general Sichitiu este proclamat preşedinte de onoare al asociaţiei.

S'a format noul comitet pentru anii 1939—1942 compus din: d. gen. Athanasescu Gheorghe preşedinte; d. general Bengliu Ioan şi d. general Condiescu Nicolae vice-preşedinţi, d. Mihail Constantinescu şi d. lt. col. Orăşanu Dumitru secretari; d. Ghenovici Alexandru casier; d-nii general Ţenescu Florea, general Demetrescu Ion, comandor Panteli Gheorghe, arhitect Negoescu Gheorghe, d. ing. Bartolomeu Mircea, Iliescu Dobridor şi cpt. Evulescu Gheorghe, membri.

D. general Bengliu, inspectorul jandarmeriei a propus şi adunarea generală a aprobat, ca asociaţia să ia sub protecţia sa opera de redresare a patru sate din jurul Craiovei în cadru de activitate întreyrins de institutul social.

Seara a fos la Luzana o masă camaraderească la care au participat toţi foştii elevi ai liceului militar Craiova aflaţi în Bucureşti.

xX⊙●⊙Xx

Piaţa cerealelor

CONSTANŢA

Constanţa, 12 Iunie

Piaţa neschimbată.

In silozuri au sosit, 43 vag. grâu, 12 vag. porumb, 6 vag orz, 5 vag floarea soarelui, 1 vag. fasole.

Prin bursă s'au vândut: 44 vag. grâu, 14 vag. orz, 15 3/4 vag. porumb.

Predări imediate, linie siloz: grâu roşiatec de 78—19½ kg., curat, la 43—43.000; comun, de 78—79 kg., cu 2%, lei 42.500—42.750; de 77½—78 kg., cu 2—3%, lei 42.250—42.375 de 77 kg., cu 6%, lei 41.500; de 75 kg., cu 6—7%, lei 40—41.000; de 74 kg., cu 8%, lei38.750; orz de 58—59 kg. cu 5%, lei 37.250; de 61—64 kg., cu 4 %, lei 37.375—37.500; orz de 66—68 kg. cu 3%, lei 37.750—38.750; porumb dinte de cal, lei 40.000.

Predări cu termen: orz de 58—59 kg., lei 36.000 predare Iunie linie siloz; rapiţă naveta, lei 76.000; rapiţă colza, lei 79.000 predare Iunie—Iulie linie siloz; fasole de Ialomiţa lei 102.000; fasole Bazargic, lei 104.000; fasole de Transilvania, lei 106.000, grâu de 78—79 kg., cu 3%, lei 42.5500; porum cincant., lei 41.500; corcitură lei 41.000; porumb dinte de cal, lei 41.000, predare Iunie, linie siloz, orz recoltă 1939, de 58—59 kg., cu 4+1%, lei 30.500—30.750, predare Iulie—August, linie siloz.

In silozuri se află depozitate 37 vag. porumb, 37 vag. orz, 28 vag. secară, 2 vag. floarea soarelui, 1872 vag. grâu.

Silozuri ocupate, 183; silozuri disponibile, 567.

xX⊙●⊙Xx

Incercarea de sinucidere a unui marinar

Constanţa, 11 Iunie

O încercare de sinucidere, destul de curioasă, a fost înregistrată eri seară, în gara Constanţa.

Marinarul Ion Abramof, depe vaporul „Dacia“ al S. M. R., a încercat să-şi pună capăt zilelor în gara locală.

După ce a băut prin mai multe cârciumi, el s'a dus în gara pela ora 11 seara şi, cu vre-o 10 minute înainte de plecarea trenului personal spre Bucureşti, s'a aşezat cu capul pe şină, sub al treilea vagon al trenului.

El a fost dus la chestură, unde a declarat că nu poate spune nimănui motivul care l-a determinat să facă acest gest

Şezătoarea reuniunii mariane
a femeilor române din Baia Mare

Baia-Mare, 11 Iunie

Activa reuniune religioasă „Adormirea Maicii Domnului“ de sub preşedinţia d-nei Iulia dr. Bretan, a organizat în sala teatrului orăşenesc o nouă manifestaţie religioasă, care a fost onorată şi cu prezenţa P. S. S. dr. Alexandru Russu, episcopul Maramureşului, a d-lui general Gh. Manoliu, colonel Petrescu Gh., insp. g-ral miner Suciu Ştefan, toţi reprezentanţii bisericii şi numeroşi credincioşi din oraş.

Programul artistic a fost susţinut de puternicul cor al episcopiei, dirijat de d. prof. Vasile Mocanu, care prin imnurile religioase a stârnit admiraţia publicului auditor. Solo dela „Tatăl Nostru“ a fost cântat de d-na Valeria Pop, valoroasa solistă a băimărenilor.

Deschizând şedinţa, d-na prezidentă a prezentat publicului pe cunoscutul conferenţiar prof. Ovidiu Hulea, directorul liceului din Aiud. D. prof. Hulea a rostit apoi o conferinţă documentată şi impresionantă despre episcopul Inocenţiu Micu Klein, făcând istoricul luptelor şi martirajului românesc de aici şi prezentând puternica personalitate de luptă şi jertfe a acelui mare vlădică român.

La sfârşit, d-na preşedintă mulţumeşte oratorului şi participanţilor, iar corul întonează „Lăsaţi pruncii să vină la mine“ şi Imnul Regal.

Staţiunile noastre balneare: Sovata

Sovata, 11 Iunie

In partea de sus a văii Târnavei-Mici, la 3 km. de punctul unde această vale se abate dela axa ei principală spre NE, în direcţia Praidului, Odorheiului şi Bucinului, se deschide o vale largă — valea Sovata. Inconjurată spre E de dealul Capelei (720 m.), spre N. de dealul Cireşul (912 m.) şi spre V de dealul Becheciului (1079 m.); valea e situată la 46°32' lat. Nord şi 22°55' long. E.

Natura a fost foarte darnică cu valea Sovata. Pe lângă frumuseţile ei pitoreşti, valea mai are comori vindecătoare de nespusă valoare pentru omenirea suferindă.

Paralel cu dealul Capelei se ridică din această vale „Muchea de sare“ până la o înălţime de 563 m., întreţăiată în diferite direcţii de surpături, văgăuni şi scufundături, produse de transformările solului din cauza multelor izvoare şi pârâiaşe mici, cari parcurg acest teren, atât la suprafaţă cât şi în adâncimi. Unele din aceste scufundături, în formă de pâlnii — doline — s'au prefăcut, pe urma stagnării apei, în lacuri sărate mai mari sau mai mici. Dintre acestea, cel mai mare şi mai împrtant este lacul „Ursu“, cu o suprafaţă de 48.000 m², urmează lacul „Aluniş“ cu o suprafaţă de 9200 m², lacul „Negru, cu o suprafaţă de 9000 m² şi în fine două lacuri sărate mici şi anume lacul „Roşu“, cu o suprafaţă de 2100 m² şi lacul „Verde“, cu o suprafaţă de 500 m².

Intreaga vale Sovata, începând dela o înălţime de 480 m şi sfârşind la o înălţime de 610 m, împreună cu regiunea ce o înconjoară până la depărtări de zeci de km., prezintă o vegetaţie foarte bogată, în opoziţie cu alte regiuni sărate, pleşuve. Acest fenomen trebue să-l atribuim climei şi stratului gros de humus, provenit din tuful vulcanic, care constitue solul munţilor vulcanici ai Harghitei şi care se ridică chiar din centrul staţiunii în direcţia spre NE, formând coama impunătoare de munţi cu Saca, Creanga, Lespezi, Bucinul, etc., cu înălţimi până la 1800 m. Suprafaţa acestor munţi este acoperită, până la distanţe mari cu păduri seculare de fagi, stejari şi brazi, astfel încât această regiune este privită azi ca cea mai întinsă regiune de pădure din Europa centrală, fapt care influenţează în mod covârşitor şi climatul local al staţiunii Sovata.

Nicăeri în Europa nu găsim fagul desvoltându-se atât de puternic, atingând lungimi de peste 30 m. la înălţimi de 1350—1400 m.; nicăeri nu întâlnim stejarul la înălţimi de peste 1000 m. decât în această regiune. Este interesant, că vegetaţia de fag, stejar şi brad acopere şi „Muchea de sare“. In mai multe locuri vedem ridicându-se dintr'un strat subţire de humus, cari acopere blocurile de sare, stejari şi fagi impunători, iar acolo unde sarea este acoperită de loess şi humus, arborii se desvoltă natural şi mai puternic. Astfel, la prima impresie nu observăm o deosebire între vegetaţia solului de sare şi a celui de stuf şi întreaga staţiune apare ca un mare parc natural; numai în jurul dolinelor, scufundărilor şi a lacurilor, apar dealungul pereţilor abrupţi la suprafaţă, blocuri şi stânci de sare, cari fiind expuse timp îndelungat intemperiilor (precipitaţiuni, umiditate, insolaţie, căldură, răceală, etc.), se transformă în mii de sloiuri şi ace de sare, oferind astfel spectatorului un tablou de o interesantă raritate. Vegetaţiunea abundentă a acestei regiuni, climatul ei şi terenul cutat, dau naştere multor izvoare şi pârâiaşe cari se scurg dealungul multelor sinclinale ale munţilor şi dealurilor pentru a se uni în două pâraie mai mari: pârâul Sebeş şi Sovata, ambele vărsându-se în râul Târnava. Două pârâiaşe cari îşi au originea pe panta de SE a Crişului şi anume: pârâul de aur şi pârîul Topliţa, şi-au îndreptat de veacuri direcţia spre „Muchea de sare“ şi din ele a pornit lupta vecinică între apă şi sare dând aici naştere lacurilor sărate din Sovata şi căreia se datoreşte şi încălzirea acestor lacuri.

T. O.

xX⊙●⊙Xx

SERBAREA PREMILITARĂ DELA SEINI

Satu Mare, 11 Iunie

Duminică s'a făcut cu mare solemnitate în centrul de plasă Sieni, o mare serbare premilitară, în cadrul căreia, harnicul învăţător şi comandant de subcentru din Sieni, Dumitru Dinu, i s'a conferit decoraţia binemeritată — insigma premilitară cl. I de aur, — acordată de Inspectoratul P. P. Bucureşti.

Serbarea s'a desfăşurat într'un cadru măreţ, de faţă fiind d-nii: general Georgescu Pion, comandantul Diviziei 20, cu întreg corpul ofiţeresc din Sieni, lt.-col. Nicolae Buznea, comandantul subinspectoratului premilitar Satu Mare, precum şi toate autorităţile administrative şi şcolare din Sieni.

Serbarea s'a început cu ridicarea pavilionului naţional în Piaţa Unirii, de către premilitari, de faţă fiind şi străjerii, după care s'a dat raportul, comanda unităţilor premilitare având-o d. căpitan Lazăr Constantin.

Urmează apoi decorarea comandantului Dinu Dumitru, decoraţia fiindu-i atârnată pe piept de către d. general Georgescu Pion, asistat de d. lt.-col. Buznea.

D. general Georgescu Pion, prin cuvinte frumoase, a scos în evidenţă munca neprecupeţită, desfăşurată de comandantul premilitar Dinu Dumitru, care a pus suflet şi lucrează desinteresat la ridicarea acestei instituţii ce se numeşte premilităria.

In numele învăţătorilor, d. dir. înv. Tudoran, arată activitatea sărbătoritului în calitate de dascăl, care poate fi model de cinste şi muncă desinteresată.

Tuturor le-a răspuns d. Dumitru Dinu, care spune că în faţa ochilor şi a conştiinţei sale, a avut întotdeauna numai munca cinstită şi dorul de a contribui şi el măcar cu o pietricică la fundamentul de granit care consolidează graniţele noastre.

A urmat defilarea unităţilor premilitare.

ANCHETELE NOASTRE IN ARDEAL

Bilanţ din Satu-Mare
Datele ultimului recensământ. — Cât s'a investit pentru cultură. — Colţ de frontieră spre care gravitează importante interese economice

Cluj, Iunie

Vom prezenta câteva aspecte din regiunea de frontieră. Primul popas l-am făcut la Satu-Mare, oraş de ingeniozitate comercială. Pentruca oamenii să câştige bani se inventează în fiecare lună câte un truc

In vitrina unei colecturi am văzut apoi o improvizaţie americană. Pe un sac cu nuci s'a vopsit fabuloasa cifră de 20 milioane, cu iluzia optică de a fi mai grea decât globul pământesc.

Oamenii fără nervi, sănătoşi şi rezistenţi în faţa atâtor tentaţii de bursă, se pierd în speculaţii ca într'o sală cu ruletă. De altfel, Satu-Mare are toate perspectivele unui mare oraş comercial. In ultimele cinci luni volumul afacerilor a sporit cu 40 la sută. Centrul de gravitare al Maramureşului s'a mutat aici şi întreaga economie ţărănească este dependentă de schimburile cu piaţa din Satu-Mare. Până la refacerea căilor de comunicaţie cu Maramureşul şi stimularea producţiei pe linia de frontieră a Tisei, puterea de influenţă comercială se va încetăţeni ca o lege de fier. Unii vor munci ,iar alţii vor câştiga. De când s'a întrerupt traficul pe căile ferate, Sighetul a rămas o anexă economică, situaţie ce se va inversa odată cu accesul spre Danzig a producţiei forestiere din nord.

Insă, caracterul structural nu-l dau amănuntele înşirate mai sus. Aşa de pildă inima etnică nu o constitue oraşul, ci judeţul. In Satu-Mare sunt 133 de comune cu populaţie curat românească şi 40 de sate cu populaţie mixtă, dar majoritatea formată din ţărani români. Realitatea minoritară în mediul rural se reduce la nouă comune. Numai în cuprinsul lor se poate vorbi de masse compacte aparţinând altei origine etnice decât celei româneşti.

Deasemeni, trebue să menţionăm, că nu toate centrele urbane au o înfăţişare minoritară. La Baia Mare, majoritatea o deţin românii. La fel în Baia-Sprie.

Iar, excedentul, provine exclusiv din spor natural de populaţie. El este de 12 la mia de locuitori. Nu atinge media optimă pe ţară, dar în măsură să dovedească în chipul cel mai concludent superioritatea numerică a elementului românesc.

Din punct de vedere demografic sunt realităţi cari nu pot fi răsturnate în evidenţa lor. N'a putut polemiza cu ele nici chiar statistica din 1910, constrânsă să numere 120.000 de români în judeţul Satu-Mare, cu toate subterfugiile folosite în stabilirea identităţii confesionale. Folosindu-ne de arhivele recensământului de atunci, am putea dovedi foarte uşor, că religia catolică era transformată pur şi simplu în naţionalitate maghiară. O bună parte din românii uniţi deveneau unguri din oficiu, pentrucă ei aparţineau bisericii catolice. Deaceea în Satu-Mare nu s'ar putea vorbi despre o statistică a naţionalităţilor etnice din 1910, ci de una confesională.

Merită să ne oprim o clipă şi asupra standardului cultural. Intrucât s'ar susţine cu emfază existenţa vieţii spirituale avansată la forme superioare înainte de război, cifrele se oferă să arbitreze ca cel mai obiectiv judecător. Ştiţi care era numărul ştiutorilor de carte în Satu-Mare la 1910? Exact 166.000, ceeace reprezenta abia 45 la sută din totalul populaţiei.

Despre lichidarea analfabetismului se poate vorbi cu seriozitate astăzi In cei 20 de ani de regim românesc, numărul ştiutorilor de carte, dela 45 procente, s'a majorat la 85. Ceeace cheltuia statul maghiar într'o perioadă de 10 ani nu atinge decât într'o proporţie de 90 la sută sarcina bugetară a statului român într'un an. Dela 1922 până la 1928, în judeţul Satu-Mare s'au construit 58 de clădiri noui, cu 81 săli de învăţământ şi 48 locuinţe pentru corpul didactic. Apoi, dela 1933 până la 1937, s'au construit alte 39 şcoli, cu 66 săli, ateliere şi băi. In afară de acestea mai sunt în construcţie 25 de clădiri, prevăzute cu 48 săli şi 15 locuinţe.

Sunt înfăptuiri, care vorbesc dela sine şi, ele n'au o valoare mărginită la profilul aristocratic al unui stat cu privilegiaţi, ci în concepţia românească au cel mai profund sens social, şcoala fiind creiată pentru culturalizarea poporului. Statul cultural nu trăeşte în nomenclaturi, ci în înfăptuiri concrete, după cum nici o judecată onestă n'ar fi dispusă să prefere o alcătuire feudală, în locul unui statut social întemeiat pe cele mai substanţiale reforme. Dacă eri şcoala însemna maghiarizare, astăzi, misiunea ei este înarmarea morală a întregei populaţii, fără distincţie şi fără prejudecăţi şovine.

Judeţul Satu-Mare cu cele mai numeroase moşii nobiliare înainte de război, a devenit acum aristocratic în alt sens. El dă cel mai mare contingent de studenţi universitari. Dacă cifra se va menţine încă două decenii, se vor intelectualiza până şi funcţiunile secundare din viaţa economică.

Şi desigur, dorim să se realizeze acest lucru, chiar mai devreme, în profitul economiei locale.